

Välkomna till Riksnätet för Kultur Utbildning och Samhällstjänster

Digitala Hus

Behöver din bygd en bättre tillgång till det utbud med tjänster som finns inom kultur, utbildning och från samhället (kommun, län och stat) som idag mest är tillgängligt i större städer och samhällen.

Det framsynta **Digitala Hus**projekt som Folkets Hus och Parker drivit sen början på 2000-talet är en bra början till den sortens jämlikhet. KTH och Stiftelsen Folkets Hubb har tillsammans med lokala Folkets Hus, Bygdegårdar och Våra Gårdar arbetat med bredare samhällslösningar i samma riktning där vi också skapar ytterligare stöd för projekt som Digitala Hus.

Lokal samhällsservice

I Lars Högdahls utredning om Lokal Samhällsservice finns modellen beskriven som Servicepunkter – som kan finnas i de digitala samlingslokalerna, i affären eller annan lokal som ofta är öppen.

Riksnätet – tillväxtprojekt för utbildning kultur och samhällstjänster

Folkets Hubb har av Jordbruksverket fått Landsbygdsmedel för att utarbeta ett förslag till ett Riksnät som binder ihop alla digitala samlingslokaler med fiberbaserad bildteknik så man kan ha obegränsad kommunikation, stödja lokala skolor och ge mindre platser tillgång till kultur och samhällstjänster.

Under det kommande året kommer vi att aktivt bygga upp kommunikationen i ett område som baserar sig på inlandsstråket som håller samman medlemmarna i Inlandskommunernas Ekonomiska Förening – *IEF*. Enklast beskrivs det som området kring Inlandsbanan/E45/Riksväg26 från Kristinehamn till Kiruna. Vi kompletterar detta med de platser som vi redan samarbetat med och som vill delta dessutom är de Digitala samlingslokaler som vi kan nå på annat praktiskt sätt naturligtvis mer än välkomna att delta.

Det är viktigt att påpeka att vårt arbete på inget sätt vill hindra *FHPs* och *SamSams* arbete. Vårt erbjudande skall ses som en komplement. Vi ser fram mot ett fruktbart samarbete för att så bra som möjligt stödja lands- och glesbygden i Sverige.

Vi ser fram mot att ni som har eller planerar en digital samlingslokal hör av er.

Förutsättningar

De kraftfulla fibernät som idag finns över hela Sverige, skapar redan nu förutsättningar för att koppla ihop alla existerande digitala samlingslokaler med mer än tusenfalt så mycket kapacitet per kanal som med satellit – och dessutom dubbelriktat så man kan ha konferenser och andra möten med bästa kvalitet.

I många fall är lokalen redan inkopplad till fibernätet, eller så finns fiber framdragen till fastigheterna där samlingslokaler som aspirerar på att bli digitala finns.

Alla program som man vill se i en digital samlingslokal kan levereras över en fiberanslutning, TV-kanaler, egenproducerat. MetOpera, internet mm.

Exempel på vad tekniken kan åstadkomma

KTH och Folkets Hubb-projektet har under åren gjort ett antal demonstrationer hur man med existerande nät och teknik kan skapa närvaro på distans med mycket hög kvalitet (t.o.m. lika bra som filmvisningarna). Några exempel:

- 2001 Stadsnätsföreningens årsmöte i Göteborg där Lennart Daleus deltog från Stockholm
- 2002-2004 kopplade vi upp de Digitala Husen i Kiruna, Gällivare, Arvidsjaur, Skelleftehamn, Smedjebacken och Degerfors.
- 2003-2004 Kopplade Polismyndigheten i Stockholms län ihop arbetsplatser på Arholma, Sandhamn och Utö för att skapa bättre samarbete i arbetsgruppen
- 2003 Riksutställningar demonstrerade hur man kan skapa en utställning på distans genom att ha ögonkontakt och samtal med en publik i Folkets Hus i Smedjebacken och en andra publik i Stockholm samtidigt.
- 2004 VISAM-projektet visade mellan Luleå och Skellefteå att samhällstjänster (skattemyndigheten, försäkringskassan, kronofogden och arbetsförmedlingen) fungerade över distans.

- Sen 2004 använder Arbetsförmedlingen i norra Dalarna åtta anläggningar för att öka sin service och minska sitt resande, detta är pågående verksamhet.
- 2006 AFCEAs Tech-Net Baltic genomfördes med distansteknik i full TV-kvalitet med stora deltagande publik i Helsingfors, Stockholm och Tallin.
- 2006 genomförde Landsbygdskommittén ett digitalt samråd med deltagande i fyra digitala hus över hela Sverige: Gällivare, Ånge, Boxholms och Bengtsfors - i HD-kvalitet över egna fiberanslutningar.
- 2006 kopplades en utställning i Amsterdam ihop med Sandhamns hotell i Stockholms skärgård med HD-kvalitet.
- 2007 demonstrerade KTH och Keio University i Tokyo hur man kan sända 4-dubbel HD-kvalitet runt jorden i samband med att det japanska Kyoto-priset delades ut. Detta i den högsta digitalbiostandarden 4K som innebär bild med 4 gånger så hög upplösning som den de bästa digitala biograferna i Sverige har idag.
- 2007 genomförde Tre Toppar-projektet ett seminarium i Idre med föreläsare från Stockholm som visades på filmduken och hade frågestund med publiken.
- 2008 kopplades bygdegården i Idre ihop med ungdomsevenemanget Dreamhack i Jönköping. Förutom bild och ljudkommunikation var LAN-näten sammankopplade så Idre-ungdomarna kunde spela med de som var i Jönköping.
- 2009 gjordes en liten repris som avslutades med discotek med musik och discjockey på distans. I Stockholm stod discjockeyn med vänner och skapade musik och bilder som visades i biografen som har ett plantans golv.

I alla dessa exempel är det dubbelriktad kommunikation så att deltagarna, vare sig de är konferensdeltagare, föreläsare, danspublik eller artister, kan höra varandra, samtala, skapa reaktion och ställa frågor.

Vilka har varit med

Folkets Hubbprojekten har hittills fått hjälp med resurser av Telia, Ericsson, KTH, Glesbygdsverket, Tele2, Banverket, Teracom, Vattenfall, Fortum, Jordbruksverket – landsbygdsmedel, FHP, Stokab, Gothnet, Fibre Optic Valley, LTU – och många fler.

Idag fiberuppkopplade lokaler

Samlingslokaler som vi vet att dom har fiber – understrukna är sådana som vi är uppkopplade med, har varit uppkopplade med eller kommer att vara inkopplade med inom kort.

Gällivare, Arvidsjaur, Kiruna, Skelleftehamn, Ånge, Söråker, Idre, Leksand-Visir, Smedjebacken, Degerfors, Bengtsfors, Boxholm.

Det finns många fler men ännu inte kartlagda

Vad krävs

Den tekniska utrustning som krävs för fiberanslutningen i en digital samlingslokal och som för permanent installation måste köpas kostar idag c 35.000kr. Kostnaderna för en gemensam regionväxel kan delas mellan det nationella Riksnätsprojektet och de lokalt anslutna samlingslokalerna. (Utrustning för tillfälliga demonstrationer kan Folkets Hubb låna ut)

Ett hållbart samhälle

Riksnätet samarbetar också med *Centret för hållbar kommunikation* på KTH, som en del av dess arbete med att få samhället att fungera även på distans och i hela landet. Målet är att vi måste använda alla våra resurser vare sig de finns i glesbygd eller storstad.

Vi arbetar med forskning och utveckling och visar hur man kan använda informations- och kommunikationsteknik för att nå detta. Vi visar hur affärsmodeller för den tekniska plattformen kan fungera – men vi driver ingen kommersiell verksamhet och har inga vinstbehov.

Fortsatt arbete

Vi håller nu på att bygga ut demonstrationsdelen av Riksnätet (närmast kopplar vi in Ånge och Söråker) och ni som vill vara med från början vill vi ha in intresseanmälan från. Först då kan vi avgöra om det blir några kostnader utanför huset för er eller om er kommun eller region vill bidra med infrastrukturen. I den här projekt delen kommer vi också att tillsammans med infrastrukturägarna att utveckla affärsmodellerna och bygga upp en driftorganisation att lämna över till.

Tala eller maila med nån av oss närvarande:

Mats Erixon mex@kth.se 070-5521387

Leo Persson leo@projektcenter.se 070-5959377

Anders Rockström rockis@kth.se 070-6038053